

01. veebruar 2008 nr 1

ÕIEND RIIKLIKU JÄRELVALVE LÄBIVIIMISE KOHTA IMAVERE LASTEAIAS MÕMMI

I Sissejuhatav osa

1. Järelevalve viidi läbi Imavere Lasteaias „Mõmmi“. Läbiviimise aluseks on Järva maavanema korraldus 01.10.2007 nr 820 ja korraldus 31.10.2007 nr 9.
2. Järelevalve läbiviimise eesmärgiks on hinnata laste koolivalmiduse toetamist Imavere Lasteaias Mõmmi. Järelevalve viidi läbi 7.-11. jaan 2008. a. Järelevalve viisid läbi Järva Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna vaneminspektor Uuve Jakimainen ja peainspektor Anne Viljat.
3. Järelevalve käigus tutvuti lasteasutuse õpikeskkonnaga, vesteldi lasteasutuse juhi ja pedagoogidega, vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi vanemas rühmas, tutvuti lasteasutuse dokumentatsiooniga ning analüüsiti seda.
4. Lühülevaade lasteasutusest:
Imavere Lasteaed on munitsipaallasteasutus, aadress: Imavere vald, Imavere, 72401;
Lasteasutuse pidaja on Imavere vald;
Lasteasutuses toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles;
Laste arv on 07. jaan 2008 seisuga 50;
Pedagoogide üldarv on 7.

II Olukorra kirjeldus ja analüüs

Laste koolivalmiduse toetamine

1. Koolieelikute rühmade õpetajate kvalifikatsioon ja ametijärgud (tabel 1 ja kirjeldus ning analüüs)

Tabel 1. Koolieelikute õpetajate kvalifikatsioon ja ametijärgud seisuga 10.09.2007

Haridus-tase	Koolieelikute õpetajate arv, kellel on eelpedagoogika alane kõrg- või keskeriharidus	Koolieelikute õpetajate arv, kellel on muu pedagoogiline kõrg- või keskeriharidus ja läbitud 160-tunnine eelpedagoogika kursus	Koolieelikute õpetajate arv, kellel on kõrg- või keskeriharidus ja läbitud 320-tunnine eelpedagoogika kursus	Koolieelikute õpetajate arv, kellel on eripedagoogika alane kõrgharidus	Koolieelikute õpetajate arv, kellel on muu pedagoogiline kõrg- või keskeriharidus ja läbitud 320-tunnine eripedagoogika kursus	Koolieelikute õpetajate arv, kes omandavad kvalifikatsiooni-nõuetele vastavat kõrgharidust või läbivad täienduskoolitust
Kõrg	1					
Kesk-eri	1					1
Kokku	2					1

Koolieelikute õpetajate vastavus kvalifikatsiooninõuetele	Koolieelikute õpetajate arv	Selgitus
---	-----------------------------	----------

Kvalifikatsiooninõuetele vastavad õpetajad	2	Koolieelikuid õpetab kaks eelkoolipedagoogika alase haridusega õpetajat.
Kvalifikatsiooninõuetele mittevastavad õpetajad	1	Muusikalise tegevuse õpetaja ei vasta hetkel kvalifikatsiooninõuetele.
Kokku	3	

Pedagoog-metoodiku ametijärguga koolieelikute õpetajate arv	Vanempedagoogi ametijärguga koolieelikute õpetajate arv	Pedagoogi ametijärguga koolieelikute õpetajate arv	Noorempedagoogi ametijärguga koolieelikute õpetajate arv	Koolieelikute õpetajate arv kokku
		2		3 (muusikaõpetajat pole võimalik atesteerida)

Koolieelikute rühmas on kaks eelkoolipedagoogika alase haridusega õpetajat, kellest üks omab kõrg-, teine keskeriharidust.

Muusikalise tegevuse õpetaja ei vasta hetkel kvalifikatsiooninõuetele. Õpetaja asus sellest õppeaastast Viljandi Kultuuriakadeemia avatud ülikoolis omandama koolimuusika erialal bakalaureusekraadi (eeldatav lõpetamise aasta 2010), mis ei anna eelkoolipedagoogika alast kvalifikatsiooni.

Liikumisõpetajat lasteaias ei ole, liikumistegevusi viivad läbi rühmaõpetajad. Üks õpetaja koordineerib lasteaias liikumisalast tegevust, mis on käesoleval õppeaastal üks lasteasutuse prioriteetidest.

Mõlemad koolieelikute rühma õpetajad omavad pedagoogi ametijärku.

Lasteasutuses tähtsustatakse õpetajate erialast enesetäiendamist. Mõlemad koolieelikute rühma õpetajad osalesid 2007. aastal 160-tunnisel täienduskoolitusel. Õpetaja ametikoha täitmiseks suunati õpetaja abi erialast haridust omandama.

2. Koolieelikutele loodud võimalused õppe- ja kasvatustegevuseks (tabel 2 ja kirjeldus ning analüüs)

Tabel 2. Koolieelikute arv lasteasutuses

Rühma nimetus	Rühmade arv	Koolieelikute arv		Koolieelikute arv, kes eelmisel õppeaastal omandasid alusharidust kodus	Koolieelikute arv, kelle kodune keel ei ole eesti keel	Erivajadustega koolieelikute arv	Koolieelikute arv, kellele on võimaldatud logopeediline abi	Koolieelikute arv, kellel on eelmisel õppeaastal koolikohustus edasi lükatud
		T	P					
Vanem rühm	1	5	8	0	0	0	4	0
Liitrühm								
Erirühm								
Sobitusrühm								
Kokku	1	5	8	0	0	0	4	0

Lasteasutuse pidaja on loonud kõigile oma haldusterritooriumil elavatele lastele võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteaias.

Lasteaias on kokku 50 last, vanemas rühmas 19 last, neist 13 koolieelikut.

Eelmisel õppeaastal kodus alusharidust omandanud koolieelikuid ja erivajadustega koolieelikuid lasteaias ei ole. Samuti ei ole ka koolieelikuid, kellel oleks koolikohustuse täitmine edasi lükatud. Kõigi koolieelikute kodune keel on eesti keel.

Logopeediline teenindamine on kohaliku omavalitsuse haridusasutustes hästi korraldatud. Lastaias töötab logopeed, kes abistab kõneravi vajavaid lapsi kahel päeval nädalas (0,4 ametikohta). Logopeedilist abi saavaid lapsi on 11, neist koolieelikuid neli.

Lasteaia kasvukeskkond on hea ning toetab laste kooliks ettevalmistust. Kohalik omavalitsus on teinud märkimisväärseid investeeringuid lasteaias kasvukeskkonna kaasajastamiseks. Laste käsutuses on avarad,

puhtad, esteetiliselt kujundatud ruumid, hulgaliselt kaasaegseid õppe- ja mänguvahendeid, ilukirjandust. Õpetajad on valmistanud palju erinevaid meetoodilisi abivahendeid, rühmas on lugemisnurk. Erinevad õppevahendid (pildid, numbrid, rühmareeglid jm) on lastele kättesaadavad, mis võimaldab lastel teha valikuid.

Sportimiseks saavad lapsed kasutada kohaliku kooli võimlat.

Lasteaia õueala on avar, mis võimaldab läbi viia erinevaid tegevusi. Õuealavahendid vajavad edasist kaasaajastamist.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine (tabel 3 ja kirjeldus ning analüüs)

3.1 Koolieelikute rühma tegevuskava koostamisel on õpetajad lähtunud laste eripärast.

3.2 Koolieelikute rühma nädalakavades on tagatud õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade integratsioon.

3.3 Õpetajad kavandavad individuaalse töö erivajadustega lastele koostöös eripedagoogide ja lastevanematega.

3.4 Õpetajad kannavad päevikusse andmed läbiviidud õppe- ja kasvatustegevuste kohta.

Tabel 3. Rühmade õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine ja dokumenteerimine

Rühmade õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine	Selgitus
Õpetajad lähtuvad rühma tegevuskava koostamisel laste eripärast – individuaalsus, huvid, vanuseline, sooline koosseis, erinevad kultuuritraditsioonid	Vanemas lasteaiarühmas on kokku 19 last, neist 13 on koolieelikud. Õpetaja hinnangul ning vaatluskaarte analüüsidest nähtub, et laste arengutase on ühtlane, mis võimaldab õppetegevust paremini planeerida ja läbi viia. Vajaduse korral tehakse lastega individuaalset tööd, mis kajastub nii lasteasutuse õppekavas kui ka rühma dokumentatsioonis. Õpetajad võimaldavad lastel osaleda rühma tegevuste planeerimises, teha valikuid lähtuvalt huvist. Lugemise-kirjutamise ning võrdlemise-arvutamise tegevused toimuvad kahele vanuseastmele eraldi. Tegevustesse on oskuslikult kaasatud õpetaja abi, kes annab täiendavaid seletusi või juhendab kõrvaltoas nooremate laste mängu.
Nädalakavades on õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad seotud tervikult lastele tuttavate ümbritsevat keskkonda käsitlevate teemadega	Nädalakavad on üles ehitatud lasteaia õppeprintsipiidest lähtuvalt, arvestatakse aastaaegu, rahvakalendrit, eakohasust, individuaalsust, järjepidevust. Siduvaks aineks on kodulugu. Üks teema läbib tervet nädalat ja seob erinevaid ainevaldkondi. Selle aasta tegevuskavas on tähtsustatud keskkonnakasvatust ja õuesõpet, samuti terviseedendamist ning huvitegevust. Kasutatakse lasteaia asukohast lähtuvaid võimalusi - palju tegevusi toimub õues (käiakse õppekäikudel Imavere asutustes-ettevõtetes, metsas loomadele süüa viimas).
Õpetajad kavandavad individuaalse töö erivajadustega lastele koostöös eripedagoogide ja lastevanematega	Eesmärgid tööks erivajadusega lastega (ka eriliselt andekatega), töö korraldamine, hindamismeetodid jms on sätestatud lasteaia õppekavas. Eriliselt tähtsustatakse lastega tehtavat individuaalset tööd. Töös erivajadustega lastega on eesmärgiks erivajaduse varane märkamine, abivajajate väljaselgitamine. Lapse erivajadusi märkab esmalt rühma õpetaja, kes suunab lapse logopeedi juurde või annab lapsevanemale soovitusi teise spetsialisti poole pöördumiseks. Laste erivajadustest lähtuvalt annavad õpetajad neile erineva raskusastmega ülesandeid, lisaülesandeid, kasutavad erinevaid meetoodilisi võtteid ja õppevahendeid.

	Koostöös kohaliku omavalitsusega on loodud logopeedi ametikoht. Eelnevatel aastatel on kaasatud töösse erivajadustega lastega perearst, sotsiaaltöötaja, logopeed, lapsevanem, abiõpetaja.
Õpetajad kannavad päevikusse andmed läbiviidud õppe- ja kasvatustegevuste kohta	Päevikus on olemas andmed õppe- ja kasvatustegevuste kohta. Õpetajad kannavad päevikusse märkmeid tegevuste läbiviimise ja laste oskuste kohta, analüüsides oma tegevuse tulemuslikkust ja planeerides edasisi ülesandeid. Sissekannetest nähtub, et sageli teevad õpetajad lastega individuaalset tööd.

Rühma tegevuskava koostamise aluseks on lasteaija õppekava, mis tugineb riiklikule raamõppekavale. Lasteaija õppekavas on sätestatud, et õpetajad arvestavad laste individuaalsust, mistõttu paljud tegevused toimuvad väiksemates gruppides.

Rühma tegevuskava koostamisel arvestatakse laste huvidega, kaasatakse lapsi tegevuste planeerimisse, mis soodustab laste vaimset ja sotsiaalset arengut.

Õppe- kasvatustegevuse protsess ja selle tulemused on rühma päevikus hästi kajastatud. Sissekanded on olulised nii õpetajate koostöö korraldamiseks kui ka rühma arengu järjepidevuse fikseerimisel.

Õpetajad ja õpetaja abi teevad tulemuslikku koostööd.

4. Laste toetamine (tabelid 4 – 5 ja kirjeldus ning analüüs)

4.1 Lasteasutuses on erispetsialistide ametikohtade loomisel lähtutud määrusega kehtestatud koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseisust (tabel 4).

4.2 Lasteasutuses rakendatud tugisüsteemid toetavad koolieelikute arengut (tabel 5).

Tabel 4. Logopeedi, eripedagoogi, eesti keele õpetaja (lastele, kelle kodune keel ei ole eesti keel), tervishoiutöötaja ja muude erispetsialistide ametikohad lasteasutuses

Töötaja	Ametikoha suurus	Selgitus
Logopeed	0,4	Logopeed on tööl 2004. aastast
Eripedagoog		
Eesti keele õpetaja		
Tervishoiutöötaja	0,25	
Muud erispetsialistid (sotsiaaltöötaja, psühholoog jne)		

On väga positiivne, et koostöös kohaliku omavalitsusega on võetud tööle logopeed. Ametikoha suurus on piisav kõneravi vajavate laste logopeediliseks teenindamiseks.

Tabel 5. Tugisüsteemid lasteasutuses

Tugisüsteem	Tugisüsteem on olemas ja katab kõikide koolieelikute vajadused (jah/ei)	Selgitus
Logopeediline abi	Jah	Logopeedil olemas spetsiaalselt sisustatud tööruum, kus toimub individuaalne kõneravi kaks korda nädalas. Logopeed osaleb ka laste tegevustes rühmas.
Sobitusrühm	-	
Erirühm	-	

Sobitus- ja erirühma lasteaias ei ole, selleks puudub vajadus.

Õpetajatel ja logopeedil on omavahel hea koostöö. Septembris vaatleb logopeed kõiki lapsi, edasi toimuvad kõneravitunnid erivajadusega lastele. Kõneravi vajavate laste kirjalikul arengukirjeldusel on ka logopeedi tagaside lapse arengu kohta.

Laste arenguks ja koolivalmiduse saavutamiseks on logopeedi olemasolu lasteaias väga oluline.

5. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine (tabel 6 ja kirjeldus ning analüüs)

5.1 Laste arengu hindamise põhimõtted ja korraldus on lasteasutuse õppekavas sätestatud.

5.2 Õpetajad ja eripedagoogid analüüsivad laste arengut.

5.3 Õpetajad lähtuvad koolieelikute arengu analüüsist õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel.

Tabel 6. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine

Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine	Selgitus
Laste arengu hindamise põhimõtted ja korraldus on lasteasutuse õppekavas sätestatud	Lasteaias on olemas riiklikul raamõppekaval baseeruv õppekava, mida täiendatakse pidevalt. Õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel kasutatakse üldõpetuse printsiipe: elulähedus, lastepärasus, individuaalsus ja vastavus arengule ning arengutasemele. Õppekavas on sätestatud laste arengu hindamine. Fikseeritud on ka hindamisaluste lastevanematele tutvustamise kord.
Lasteasutuses analüüsitakse laste koolivalmidust	Riikliku raamõppekava alusel on välja on töötatud arengutabelid, kus on välja toodud kolme-, viie- ja seitsmeaastaste laste eeldatavad arengutulemused. Iga lapse arengut hinnatakse kaks korda aastas. Lapse arengutabeli alusel koostatakse lapsevanemale arengukirjeldus lapse vaimse, füüsilise ja sotsiaalse arengu kohta. Kirjeldus sisaldab ka logopeedi ja muusikaõpetaja hinnangut. Esimese kirjelduse saavad lapsevanemad sügisel arenguevestlusel, teine saadetakse kevadel koos kasvumapiga koju. Kasvumapp seatakse sisse igale lasteaeda tulevale lapsele. Selles on arengukirjeldused, testid, küsitluslehed lastele ja lastevanematele, arengut näitavad joonistused, kõnearendusjutud. Kasvumapi saab iga laps lasteaia lõppedes endale.
Koolieelikute arengu jälgimine on dokumenteeritud	Koolieelikute arengu jälgimiseks on kasutusel arengutabelid, lapse arengu analüüsi tulemused, tunnistus alushariduse omandamise kohta antud lasteaias.
Andmed laste kõne uuringu läbiviimise kohta kajastuvad õppe- ja kasvatustegevuse päevikus	Logopeed vaatleb ja analüüsib õppeaasta alguses lapsi kõigis rühmades ning teeb vastavad märked rühmapäevikusse.
Õpetajad lähtuvad õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel koolieelikute arengu analüüsist	Koolieelikute õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel arvestatakse nii laste individuaalsust kui ka rühma arengut tervikuna (on olemas rühma vaatluskaart, mängu vaatlustabel). Arengu analüüsi tulemuste põhjal kavandatakse ning viiakse läbi õppe- ja kasvatustegevused.

Sügiseti toimuvad lasteaias arenguevestlused, õpetajad on selle läbiviimiseks saanud vastava koolituse. Lapsevanemad saavad hea ülevaate lapse edenemisest ja on kaasatud lapse arengu hindamisse. Arenguevestluse käigus antakse vanematele soovitusi lapse kooliks ettevalmistamiseks.

Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine toimub kindlatel alustel ja regulaarselt, on hästi dokumenteeritud, sellesse on kaasatud kõik konkreetse lapsega tegelevad õpetajad, samuti lapsevanemad.

6. Koostöö lastevanematega (tabelid 7 – 8 ja kirjeldus ning analüüs)

6.1 Õpetajad teevad laste kooliks ettevalmistamisel koostööd lastevanematega (tabel 7).

6.2 Õpetajad annavad laste arengust tagasisidet lastevanematele (tabel 7).

6.3 Õpetajad nõustavad lastevanemaid õppe- ja kasvatusküsimustes (tabel 7).

6.4 Lastevanemaid nõustatakse koolikohustuse edasilükkamise küsimuses (tabel 8).

Tabel 7. Koostöö lastevanematega

Koostöö lastevanematega	Selgitus
Lastevanematele on tutvustatud lasteasutuse õppe- ja päevakava ning töökorraldust	Aastas toimub kaks lastevanemate koosolekut. Sügisel üldkoosolekul tutvustatakse vanematele lasteaia töökorraldust, õppekava, tegevuskava, laste arengu hindamise aluseid. Stendidel on alaliselt väljas päevakava, tegevuste plaan ja jooksev info.
Õpetajad annavad laste arengust individuaalset tagasisidet lastevanematele	Teist aastat järjest novembrikuus viiakse läbi arenguveestlusi, kus lapsevanem saab individuaalset tagasisidet oma lapse arengu kohta. Lapsevanematele esitatakse kirjalikud hinnangud lapse edenemise kohta. Individuaalset tagasisidet annab lapsevanemale ka logopeed. Igapäevast tagasisidet on lastevanematel võimalus saada last lasteaeda tuues või ära viies.
Õpetajad nõustavad lasteasutuses käivate laste lapsevanemaid õppe- ja kasvatusküsimustes	Lapsevanematele edastatakse pedagoogikaalaseid materjale, infot koolituste kohta, samuti jagatakse nõuandeid tervise hoidmisest - enamasti kasutatakse vajaliku teabe edastamiseks stende. Igal aastal toimub vanemate kohtumine logopeedi ning tervishoiutöötajaga, kes on tihedalt seotud lapse tasakaalustatud arenguga.
Õpetajad nõustavad teeninduspiirkonnas alaliselt elavate lasteasutustes mittekäivate laste vanemaid nende soovil õppe- ja kasvatusküsimustes	Kõik teeninduspiirkonna lapsed on hetkel haaratud lasteaia tegevusse. Lasteasutuse õpetajad on valmis nõustama ka lasteaia mittekäivate laste vanemaid.

Koostöö lastevanematega on lasteaia tegevuskava üks osa. Lasteaia eesmärgiks on vanemate teadlikkuse tõstmine kasvatusküsimustes. Püütakse leida mõlemale poolele kasulikke ühistegevusi (koolitused, ühisüritused, õppe- ja mänguvahendite valmistamine, territooriumi korrastamine jms). Lapsevanemad osalevad lasteaia sisehindamisprotsessis, andes hinnangu lasteasutuse tööle. Vanemate hinnangud ja soovid arutatakse läbi pedagoogilise nõukogu koosolekul. Lasteaia tegevuse eesmärgistamisel arvestatakse sisehindamise tulemusi, sh lastevanemate hinnangut haridusasutuse tööle. Lastevanemate ettepanekul on 2007/2008. õppeaasta eesmärgiks hoogustada huvialast tegevust lasteaia, mis omakorda toetab erivajadustega laste arengut.

Tabel 8. Koolikohustuse edasilükkamise võimaldamine

Koolikohustuse edasilükkamise võimaldamine	Selgitus
Lastevanemaid nõustatakse koolikohustuse edasilükkamise küsimuses	Sel aastal puudub vajadus nõustada vanemaid koolikohustuse täitmise edasilükkamise küsimuses, sest kõik koolieelikud saavutavad kooliküpsuse.
Toimib koostöö - lapsevanem, õpetaja, erispetsialist - laste toetamiseks (koostöövormid ja korraldus)	Eelnevate aastate kogemusele tuginedes toimub koolikohustuse edasilükkamine lapsest lähtuvalt ning see toimub lasteaiaõpetaja, logopeedi, lapsevanema ja lasteaia juhataja koostöös.

Lapsed, kellele on võimaldatud koolikohustuse edasilükkamist, saavutavad koolivalmiduse õppeaasta lõpuks	Käesoleval õppeaastal ei ole lasteaia lapsi, kellele on võimaldatud koolikohustuse edasilükkamine.
--	--

III Kokkuvõte

1. Imavere Lasteaed Mõmmi on munitsipaalasutus, lasteasutuse pidaja on Imavere vald.
2. Lasteasutuse pidaja on loonud kõigile oma haldusterritooriumil elavatele lastele võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses.
3. Imavere Lasteaias on 50 last, neist 13 koolieelikut. Erivajadusega lapsi ei ole.
4. Laste kasvukeskkond on hea ning toetab laste arengut.
5. Koolieelikute rühma pedagoogid vastavad kvalifikatsiooninõuetele. Muusikaõpetajal puudub kvalifikatsiooninõuetele vastav haridus.
6. Laste arendamine toimub lähtuvalt üldõpetuse printsiipidest ja ümbritsevast keskkonnast.
7. Õpetajad lähtuvad õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel laste eripärast, eriliselt tähtsustatakse lastega tehtavat individuaalset tööd.
8. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse protsess ning selle tulemused on dokumenteeritud.
9. Lasteaia õppekavas on dokumenteeritud töö erivajadustega lastega ja nendest põhimõtetest lähtuvalt on töö korraldatud.
10. Koostöös kohaliku omavalitsusega on loodud logopeedi ametikoht kõneravi vajavate laste toetamiseks. Logopeedi osa laste koolivalmiduse saavutamisel on oluline.
11. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine toimub kindlatel alustel ja regulaarselt, on hästi dokumenteeritud.
12. Lasteaias toimuvad arenguvestlused vanematega.
13. Lapsevanemaid nõustatakse koolikohustuse edasilükkamise võimalusest, kuid seni pole neil olnud vajadust seda kasutada.
14. Õpetajate, logopeedi, õpetaja abi, juhataja ja lastevanemate vahel on hea koostöö.

IV Ettepanek lasteaia juhatajale

1. Lasteaia töötajate täienduskoolituse planeerimisel lähtuda õpetajatele kehtestatud kvalifikatsiooninõuetest.

Riikliku järelevalve läbiviimises osalenud ametnikud:

Uuve Jakimainen

vaneminspektor

Anne Viljat

peainspektor